

ZPRÁVODAJ

OBCE

Kryštofovo Údolí

č. 74

Podzim 2025

NEPRODEJNÝ PRAVIDELNÍK
PRO OBČANY A PŘÁTELE
KRYŠTOFOVA ÚDOLÍ

Slovo úvodem

Vážení spoluobčané,

letošní léto nebylo k milovníkům teplých dní příliš laskavé, svým charakterem připomínalo spíše letní prázdniny našeho dětství. Přesto doufám, že dospělí zažili pár klidnějších týdnů a děti nějaké to prázdninové dobrodružství. Pro mě byla největším prázdninovým dobrodružstvím jednoznačně Údolská pouť. Každým rokem je nejen kulturním, ale i duchovním vrcholem léta v Kryštofově Údolí. Krásně rozeběhnutou pouť v sobotu odpoledne náhle zasáhla blesková povodeň. Nezapomenu, jak jsem ještě v kostele při zahajování poutního koncertu v nadšaze pronesla, že nevědí, že přišel v době konání koncertu, že máme alespoň plný kostel. Když jsem po koncertě viděla, co všechno se valí korytem a jak je koryto naplněné, bylo mi jasné, že je zle. Během chvilky mě naši hasiči informovali o situaci a byl vyhlášen poplach. Při pohledu na vylité koryto v Novině mi došla slova. Všichni přítomní se shodovali v tom, že voda přišla v doprovodu velkého rámusu a velmi rychle. Na krizovém štábu jsme

se domluvili, že se pokusíme sobotní program zachovat v plném rozsahu a nedělní program kromě mše svaté za účasti pana Stanislava Příbyla, biskupa litoměřického, zrušíme. V sobotu bylo třeba vyprostit auta návštěvníků ze zabahněných parkovacích ploch, obvolat stánkaře a objednané kapely na neděli a seznámit je se situací. Viděno zpětně hodnotím toto rozhodnutí jako správné, i když mě velmi mrzí, že pouť nemohla proběhnout v plné parádě. Děkuji organizačnímu týmu, že i přes pochopitelné pocity zmaru, které doprovázely letošní ročník, mají všichni chuť organizovat Údolskou pouť 2026.

Povodňovému dobrodružství navzdory se podařilo během léta dotáhnout tři zásadní projekty. Došlo k výměně posledního kotle na uhlí v budově obecní hospody a vznikla tam zcela nová automatická kotelná na peletky. Celý prostor je zrekonstruovaný, čistý a nezatéká do něj. Dále byl dokončen úsek cesty pro pěší vedoucí od barokního mostku k Bezovému Údolí. Vznikl tak více než 250 m dlouhý úsek, kdy chodci, pejskaři ani děti nemusí jít po hlavní silnici, ale po klidné pěšině obklopení zelení. Zhruba v polovině cesty je umístěna lavička. V neposlední řadě se podařilo opravit obě místní studánky. Dlouhodobě nevycházely

rozborů vody dobře. Po kamerových sondách bylo jasné, že trubky vedoucí z obou pramenů jsou poničené, prorostlé a těžko průchodné. Při opravě studánky u koupaliště byla s opatrností vyměněna trubka, která vedla v kořenech velkého stromu. Její okolí bylo nově vydlážděno již v roce 2023. Při opravě studánky u hlavní silnice v dolní části obce bylo vyčištěno a nově vyzděno celé prameniště, z něj byla voda vyvedena rovněž novou nerezovou trubicí a okolí bylo opraveno tak, aby přístup k prameni byl bezpečnější. K mé velké radosti vyšly rozborů vody opět v normě a oba prameny tak s čistým svědomím mohu prohlásit za zdravotně zcela nezávadné.

Do zimy nás ještě čeká dokončit opravu části hřbitovní zdi, doladit poslední detaily opravy hřbitovních schodišť, dokončení sochy sv. Kryštofa a vybudování víceúčelového sportoviště. Přeji všem krásný, barevný podzim a dětem a rodičům klidný rozjezd školního roku.

Vaše starostka

V tomto vydání se dočtete:

Strana 2
Usnesení č. 05/2025
Volby do Poslanecké sněmovny 2025

Strana 3
Novinky na hřbitově
Nový úsek cesty pro pěší
Ohlédnutí za Údolskou poutí

Strana 4
Nová kotelná na peletky
Dopravní analýza

Strana 5
Péče o obecní zeleň
Grafická identita obce
Jak to bylo v Roprachticích

Strana 6
Opravené studánky

Strana 7
Biskup Stanislav Příbyl zavítal na letošní pouť
Hospodské kvízy

Strana 8
Zprávy z Mraveniště
Novinky z SDH Kryštofovo Údolí

Strana 10
Cesta za hasičským praporem

Strana 11
Z Údolské kroniky 1936

Strana 12
Kastrovaná kočka, spokojený páníček

Usnesení č. 05/25 z 5. zasedání Zastupitelstva obce Kryštofovo Údolí, konaného dne 26. června 2025 v hospodě U Kryštofa

Zastupitelstvo obce schvaluje po projednání:

1. Rozpočtové opatření č. 5/2025.
2. Dodavatele nové kotelny do č. p. 26 za cenu 357 228 Kč včetně DPH.
3. Dodavatele dalšího úseku cesty pro pěší v délce 254 m za cenu 812 757 Kč včetně DPH.
4. Pronájem pozemků p. č. 1134/5, 1134/1 a 1135/2 o celkové výměře 27 242 m² v k.ú. Kryštofovo Údolí pro zemědělské účely panu Nováčkovi za cenu 0,5 Kč/m²/rok.
5. Vyvěšení záměru na pronájem p. č. 972/1 o výměře 743 m² za cenu 0,4/m²/rok v k.ú. Kryštofovo Údolí pro zemědělské účely.
6. Vyvěšení záměru na pronájem části p. č. 1098/3 o výměře cca 450 m² za cenu 0,4/m²/rok v k.ú. Kryštofovo Údolí pro zemědělské účely.
7. Vyvěšení záměru na prodej části p. č. 277/1 o výměře cca 26 m² za cenu 100,-/m², v k.ú. Kryštofovo Údolí z důvodu narovnání skutečnosti.
8. Dotaci z programu Břidlicové štíty ve výši 80 486,- Kč majiteli nemovitosti Kryštofovo Údolí č. p. 17.
9. Opatření obecné povahy, kterým se stanovuje místní koeficient pro vymezené nemovité věci.
10. Smlouvu o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene a dohodu o umístění stavby č. IP - 12 - 4016731.
11. Veřejnou vyhlášku, která stanovuje přechodné úpravy provozu na komunikaci II/592 v termínu 26. a 27. července z důvodu konání Údolské pouti.
12. Smlouvu o směně částí pozemků p.č.755/2 a 382/5 a 382/3 v k.ú. Novina u Liberce za účelem zbudování dalšího úseku cesty pro pěší.
13. Provozování toalet v hospodě U Kryštofa v době, kdy hospoda je uzavřena, paní Adélou Kordovou. Toalety jsou určeny pro návštěvníky Adéline Okna i stánku Rokytka. Paní Adéla Kordová zodpovídá za pořádek na toaletách a v chodbě č. p. 26.
14. Umístění lavičky na památku M. Chaloupky na p. č. 113/4. Celý projekt financuje p. Motshagen.
15. Konání cyklistického závodu Road Classics Ještěd 2025 v Kryštofově Údolí 20. září 2025 a uzávěru komunikace II/592 v čase 13:00-15:20.

Volby do Poslanecké sněmovny 2025

Volby do Poslanecké sněmovny proběhnou dne 3. a 4. října 2025.

Než se vydáte do volební místnosti

Nezapomeňte si s sebou vzít doklad totožnosti, tedy občanku nebo cestovní pas. Zkontrolujte si platnost zvoleného dokladu.

Budete chtít svou totožnost prokázat eDokladem? Ověřte si, že máte poslední/aktuální verzi aplikace „eDoklady“ a spusťte tuto aplikaci nejpozději 48 hodin před odchodem do volební místnosti, aby se nahraný eDoklad aktualizoval.

Zažádali jste si o voličský průkaz? Nezapomeňte si ho vzít s sebou, a to i v případě, kdy nakonec vyrážíte do své „domovské“ volební místnosti. Ale pozor, pokud budete hlasovat na voličský průkaz v jiném kraji, nemůžete využít Vám doručenu sadu hlasovacích lístků, neboť platí „jiný kraj, jiný mrav“. Sadu hlasovacích lístků tedy obdržíte přímo ve volební místnosti. Obecní úřad často k sadě hlasovacích lístků připojuje informaci o adrese Vaší volební místnosti.

Ve volební místnosti

Nezapomeňte si s sebou vzít sadu hlasovacích lístků, kterou jste obdrželi do poštovní schránky (případně už jen vybraný hlasovací lístek konkrétní volební strany). Pokud hlasovací

lístky nemáte, nebo je zapomenete, budou k dispozici ve volebních místnostech.

1. Po vstupu do volební místnosti ověří člen okrskové volební komise Vaši totožnost podle občanky nebo pasu.
2. Pokud máte voličský průkaz, musíte ho komisaři odevzdat.
3. Ten Vám následně vydá úřední obálku, což vyznačí do výpisu ze seznamu voličů, a v případě Vaší žádosti Vám vydá i sadu hlasovacích lístků.
4. Odebíráte se takzvaně za plentu.
5. Vámi zvolený, případně o přednostní hlasy upravený, hlasovací lístek vložte do úřední obálky. Tu nijak nepřelepujte. Dávejte pozor, abyste do úřední obálky nevložili více hlasovacích lístků (hlas by byl neplatný).
6. Přejděte k volební schránce a vhodte do ní úřední obálku obsahující hlasovací lístek.

Nemůžete se zejména ze zdravotních důvodů dostavit přímo do volební místnosti?

Zavolejte si na obecní úřad nebo ve dnech voleb přímo okrskové volební komisi (tel. č. 722 634 282). Komise za Vámi vyšle své dva členy s přenosnou volební schránkou. Telefonní spojení do volební místnosti je k nalezení na internetu.

Potřebujete ze zdravotních důvodů ve volební místnosti asistenci?

Volební zákon umožňuje, aby s voličem, který nemůže sám upravit hlasovací lístek pro tělesnou vadu anebo nemůže číst nebo psát, mohl být v prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků přítomen jiný volič.

Přednostní hlasy

Ve volbách do Poslanecké sněmovny máte možnost na Vámi vybraném hlasovacím lístku udělit přednostní hlas až čtyřem kandidátům. Pokud chcete tuto možnost využít, musíte kroužkem označit pořadová čísla před jmény až čtyř kandidátů.

Pokud nechcete využít všechny přednostní hlasy, nevadí, je jen na Vás, kolik přednostních hlasů z možných čtyř udělíte (nemusíte udělit žádný).

Jak se vyvarovat neplatnosti hlasu?

- Použijte pouze oficiální tiskopis hlasovacího lístku ze sady hlasovacích lístků určených pro volební kraj, kde hlasujete.
- Vložte hlasovací lístek do úřední obálky, kterou vám vydal člen komise.

- Zkontrolujte, zda vkládáte pouze jeden hlasovací lístek.
- Hlasovací lístek nevkládějte do úřední obálky přetržený ani jinak poškozený. Označili jste přednostními hlasy více kandidátů, než umožňuje zákon, tedy více než čtyři? Na platnost Vašeho hlasu pro volební stranu to nemá vliv. Komise však nemůže přihlídnout

k uděleným přednostním hlasům pro jednotlivé kandidáty.

Výsledky voleb

Výsledky budou po uzavření volebních místností postupně zveřejňovány na volby.cz

Míša Vichová

Novinky na hřbitově

V letošním roce proběhla oprava dvou schodišť na místním hřbitově. Po konzultaci s památkáři byly narovnány stávající schody, chybějící byly vybetonovány a obloženy žulovými schodnicemi. Obě schodiště

byla opatřena novým kovaným zábradlím. Pohyb mezi dolní a horní částí hřbitova se tak stal bezpečnějším a věřím, že celkový dojem hřbitova se vylepšil. Zároveň byla hrobová místa opatřena novými kovovými

číselnými štítky. Oprava hřbitovní zdi stále probíhá, měla by být dokončena do letošní zimy.

Starostka

Nový zrealizovaný úsek cesty pro pěší

Během prázdnin se zrealizoval další dlouho plánovaný úsek cesty pro pěší o délce více než 250 m. Nově se na něj můžete napojit za barokním mostkem v centru obce, vede podél potoka a napojíte se na stávající cestu, která vede kolem Bezového Údolí. Po cestě můžete spočinout na lavičce a vychutnávat si zezeň, potok a ticho přírody.

Na příští rok se připravuje realizace hned tří dalších úseků, ještě probíhají jednání na získání dalších pozemků. Z realizace každého úseku perkové cesty mám velkou radost.

Starostka

Poděkování starostky

Ráda bych touto cestou poděkovala panu Pavlovi Svobodovi, který dal obci finanční dar 40 000,- Kč na Údolskou pouť, konkrétně na kapelu 100 zvířat. Moc děkujeme, je to velké a uznáníhodné gesto.

Ráda bych poděkovala i našim hasičům, za jejich velké nasazení během bleskové povodně a během následujících dní, kdy se

odstraňovaly její následky. Děkuji i panu Cidlinskému, že rovněž okamžitě začal s odstraňováním škod. Děkuji také hejtmanovi Libereckého kraje, že hned druhý den po povodni přijel na místo se na škody podívat a zprostředkoval mi jednání s Povodím Labe a.s., které hned od pondělí nasadilo speciální kráčecí bagr MenziMuck a začalo

s úpravou koryta. Děkuji i nové úsekové technice Povodí Labe a.s. paní Kruškové, spolupráce s ní byla a stále je velmi dobrá. Děkuji i všem občanům, těm zasaženým speciálně, za konstruktivní přístup k povodni a zvláště odstraňování jejích následků. Společně jsme to zvládli, děkuji!

Starostka

Ohlédnutí za Údolskou poutí

Léto je pro nás, stejně jako pro mnoho jiných občanů a přátel Kryštofova Údolí, ve znamení Údolské pouti.

I my s Míšou Vichovou jsme byly členkami organizačního týmu a měly jsme na starosti zejména stánkový prodej. Stejně jako každý rok jsme se snažily, abychom k nám do Kryštofova Údolí pozvaly pestrou paletu rukodělných tvůrců a širokou nabídku občerstvení, aby bylo z čeho vybírat a všichni byli spokojeni.

Nezdá se to, ale organizace akce takového rozsahu je vskutku náročná disciplína, trvá velmi dlouho a začíná v podstatě bezprostředně po skončení stávajícího ročníku.

O to víc nás pak mrzelo, že stačil hodinový slejvák, který s sebou odnesl nejen pár mostků, ale i letošní pouť. Někdy to tak prostě je, že vyhraje ten, kdo přestane bojovat. A tak i my jsme přestali vymýšlet způsoby, jak to udělat, aby mohla pouť pokračovat i v neděli a „vzdali jsme se“ vůli živlu. Ještě

v sobotu večer jsme s Míšou obvolávaly všechny prodejce a umělce, že se z bezpečnostních důvodů musí nedělní část pouti zrušit. Ač to mnoho z nás oplakalo, bylo to to nejlepší možné řešení a ze strany prodejců jsme se nesetkaly s jedinou negativní reakcí, naopak - všichni nám drželi pěsti, ať vše v pořádku zvládneme a ještě za týden po pouti mě mnoho z nich kontaktovalo, jak to u nás vypadá a jestli je vše v pořádku.

To jsou okamžiky, kdy si říkám, že na tom jako lidstvo nejsme snad až tak špatně.

Děkuji celému organizačnímu týmu - hasičům v čele s Ondrou a Lenkou, Janě a Martinovi Blažkovým, Luboši Bělinovi a hlavně Míše Víchové, která mi je o pouti

skvělou parťáčkou a vždycky si se vším hravě poradíme.

Také je na místě velmi poděkovat všem brigádníkům, bez kterých by pouť nešlapala tak hladce, a také skvělým ženám a mužům z naší obce, kteří nám v neděli přišli pomoci rozdělovat, sušit a uklízet stánky a stany.

Bylo vás tolik, že si netroufnu teď všechny vyjmenovat, abych na někoho nezapomněla, ale i tak - byli jste báječní a velmi jste nám pomohli!

Mějte se, sousedé, báječně a příští rok už to určitě vyjde!

Míša Maderová

Nová kotelna na peletky v obecní hospodě a muzeu

V letošním roce obec odpojila poslední kotel na uhlí, kterým se ještě v uplynulé topné sezóně topilo v obecní hospodě a muzeu. Prostor prošel totální rekonstrukcí, oprávil se i lepenková střecha, kterou zatékalo a nainstalovala se nová automatická kotelna na peletky. Obecní zaměstnanec se tak od nové topné sezóny bude starat o 3 automatické kotle se zásobníkem, který se v zimě plní průměrně jednou týdně, záleží pochopitelně na teplotě. Jediný kotel, který si vyžaduje každodenní péči zůstává na obecním úřadě. Nově tak obecní zaměstnanec nemusí v zimě během víkendů obsluhovat kotle. Čas, který během pracovního týdne získá, využije k svážení popelnic obecním malotraktorem a pomocí se zimní údržbou obecních komunikací.

Starostka

Dopravní analýza

Obec si nechala zpracovat dopravní analýzu od firmy Gornex. Hlavním důvodem bylo mít relevantní podklad pro rozhodování o pořízení či nepořízení represivního radaru. Měření probíhalo na dvou místech v obce, jedno zařízení bylo na sloupu veřejného osvětlení na rovině u Loukotů a druhé zařízení bylo na sloupu v centru obce. Nyní máme změřené počty projíždějících vozidel, typy vozidel a rychlost. Z analýzy vyplývá následující shrnutí:

Z provedeného statistického měření bylo zjištěno, že v daném úseku nedochází k vysokému procentu překročení nejvyšší povolené rychlosti. Nejvyšší povolenou rychlost 50 km/hod překračuje cca 14% řidičů. Z toho cca 2% řidičů překračuje rychlost o 11 km/hod a více. Z výpočtu roční průměrné denní intenzity vyplývá, že v daném úseku projede v obou směrech jízdy 978 vozidel za den, což je o cca 75% vyšší hodnota, než-li byla naměřena v roce 2020. Vzhledem k výsledkům měření není v současné době nezbytné represivní měření rychlosti. V případě zvolení varianty represivního měření se jeví nevhodnější varianta stacionárního měření v oblasti vyššího výskytu pěších na vozovce.

Z posouzení ekonomiky vyplývá, že v prvních měsících represivního měření je pravděpodobné pokrytí nákladů na toto měření z vybraných pokut. Po cca jednom roce provozu je toto nepravděpodobné. Samozřejmě je toto odvislé

od nastavení rychlostního limitu, navazujícího dopravního značení apod. Řešení zklidnění dopravy je ale nutné na základě posouzení relativní nehodovosti daného úseku. Z posouzení vyplývá, že daný úsek vykazuje zásadní nedostatky a je vysoce rizikový z hlediska vzniku dopravní nehody. Pro zvýšení bezpečnosti dopravy zpracovatel doporučuje řešit zklidnění dopravy stavebními úpravami průtahu obcí formou realizace chodníků, úpravy prostoru autobusových zastávek, nástupních hran zastávek, apod.

Oprava dolního úseku silnice proběhne dle opakovaného sdělení Krajské správy silnic Libereckého kraje v roce 2026. Nástupní ostrůvky dolních zastávek jsou součástí projektu. Starostka obce určitě vyvolá ještě další jednání s cílem přidat do projektu nějaké další stavební úpravy. Zastupitelstvo obce se bude řídit doporučením vyplývajícím z dopravní analýzy a bude řešit případně další možnosti stavebních úprav.

Starostka

Péče o obecní zeleň

Letošní rok je poznamenán spoustou změn, od nákupu traktoru, ke kterému se doplňuje vybavení, aby dokázal zastat co nejvíce prací nutných v obci, až po spolupráci s majiteli svahových sekaček, které by mohly z části nahradit křovinořezy.

Jedna změna probíhá též v organizaci biodeponie. Hlavní změna je, že byla zavedena otevírací doba, jaro - podzim každou středu od 15 do 18 hodin a v letních měsících dvě soboty od 9 do 11:30 hodin, tyto jsou upřesněny v IK. Toto opatření je hlavně z důvodu zamezení odkládání jiného než bio odpadu, zároveň dochází ke štěpkování větví, proto je nutné větve ukládat jedním směrem a dodržovat ukládání na určená místa, aby nedocházelo k mísení větví,

trávy a ostatního odpadu, který nelze štěpkovat. Štěpku je možné si odvézt k využití na zahradách. Na zajištění chodu a služeb se podílí nejvyšší mírou obecní zaměstnanec a několik dobrovolníků, všem chci poděkovat.

Sekání trávy se letos neplánovaně protáhlo až do začátku září, počasí neumožnilo tyto práce dokončit v měsíci červenci, jako v předchozích sezónách. Povedlo se vypracovat základní plán sekání, který v obci chyběl, nyní by mělo docházet jen k dílčím úpravám, v podobě přesunů pozemků, dle možnosti použití techniky - traktoru, svahových sekaček, křovinořezů.

Na závěr žádost ke všem majitelům pozemků sousedících s pozemní komunikací. Každý

si udržujeme posekanou zahradu, upravený živý plot z pohledu zevnitř, ne všichni, ale někteří opomíjejí pohled z venku.

Posekat pruh mezi silnicí a plotem určitě nezabere moc času, ale bezpochyby přispěje k hezčímu vzhledu naší obce. Jako důležitější vidím údržbu živých plotů, výhonky mnohdy zasahují až do komunikace, čímž mnohdy zhoršují nejen řidičům, ale i chodcům výhled a vznikají nepřehledná místa, zhoršující bezpečnost pohybu na silnici v obci.

Věřím, že tato nedopatření budou v budoucnu napravena. Děkuji.

Luboš Bělina

Grafická identita obce

Grafická identita obce, nebo chcete-li vizuální styl obce, je soubor pravidel a prvků pro vystupování navenek s cílem působit jednotně a srozumitelně. Grafická identita obce Kryštofovo Údolí začala vznikat před dvěma lety. Ráda bych zde poděkovala panu Hoškovi a paní Maderové, kteří mě a grafičce pomáhali najít správný směr a definovat základy, na kterých mohla identita vyrůstat. První prototypy jste mohli vidět na Novinském mejdanu v roce 2023, kdy se tam poprvé představila černá trička s bílou ikonou novinského viaduktu.

Finálním produktem je poslední edice černých triček a mikin s třemi ikonami a nápisem Kryštofovo Údolí. Všechna pravidla jsou shrnuta v grafickém manuálu, který je uložen na webových stránkách, aby byl pro každého k nahlédnutí. Celý proces vývoje, trval dlouhé hodiny, kdy jsme se dostali do mnoha slepých uliček, ale odměnou je mi to, když potkávám místní občany v oblečení s novým logem.

Starostka

Nové reklamní letáky

Na základě zimního setkání místních podnikatelů se starostkou obce byl zpracován nový reklamní leták, kde jsou pro

turisty sepsány zajímavosti obce v oblasti gastronomie, cestovního ruchu i služeb. Podnikatelé mohou tyto letáky zakoupit na

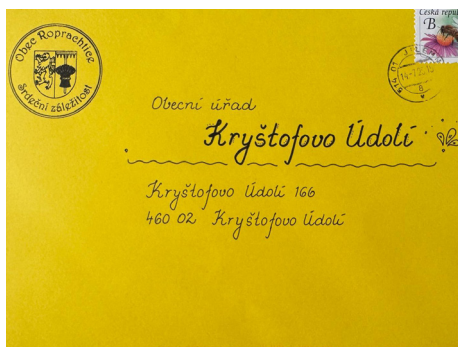
obecním úřadě za cenu 2,50 Kč/kus a využít jej pro vlastní podnikání.

Míša Víchová

Jak to bylo v Roprachticích

V minulém čísle našeho zpravodaje jste se dočetli o tom, jak v Kryštofovo Údolí probíhalo klání o titul Vesnice roku. Ač jsme nezvítězili, o slavnostní ceremoniál předávání cen jsme nepřišli.

Několik týdnů poté, co odjela komise a z nás opadla nervozita, dorazila na obecní úřad krásná žlutá obálka, ve které bylo pozvání na slavnost předávání ocenění, a to přímo do Roprachtic, vítězné obce ležící v Podkrkonoší. A tak jsme se jednoho srpnového odpoledne vydali ve složení Ondra Loukota, Kuba Vaníček, Jana Blažková, Leoš Řehák, Pavla Svoboda a já na cestu vstříc našim nejvyšším horám.

Cesta proběhla hladce a do Roprachtic jsme dorazili na čas. Po příjezdu nás uvítal pan starosta s milou paní účetní, instruovali

nás, kde najdeme pivo, víno a jídlo a že můžeme vyrazit na prohlídku vesnice, kterou jsme pochopitelně neodmítli, protože jsme museli zjistit, co mají Roprachtice a my ne a na čem musíme ještě zamakat. :-)

Celková prohlídka vesnice byla perfektně zorganizována - autobus nás dovezl na rozhlednu nad vsí, ze které byl překrásný výhled do kraje. Dozvěděli jsme se, že rozhlednu zakoupila obec od místního nadšence, který ji před několika lety vybudoval a provozoval a se kterou mají roprachtičtí velké plány. Další zastávka byla právě u výše zmíněného nadšence, který se velkou část života věnuje sběratelství starých psacích strojů. Nutno podotknout, že

jeho sbírka byla vskutku impozantní a na některých exponátech bychom ani nepoznali, že sloužily k psaní.

Z muzea psacích strojů jsme se odebrali (někteří minibusem, já s Pájou pěšky) zpět do centra vesnice. Cestou jsme si prohlédli malebné podhorské chaloupky, kostel, obecní úřad a krásnou budovu fary, která je sice v soukromém vlastnictví, avšak nedostatkem láskyplné péče rozhodně nijak neustrádá. Ve výčepu místní hospody byla

připravena malá expozice týkající se obce - seznámili jsme se na ní s významnými osobnostmi Roprachtic, historií lyžování i s Roprachticemi coby filmovou lokací (Věděli jste, že právě v Roprachticích se natáčel film Krakonoš a lyžníci?).

Za hospodou bylo fotbalové hřiště, na kterém již bylo připraveno slavnostně nazdobené pódium, stany se stoly a lavičkami a bohatá nabídka občerstvení, která byla pro všechny návštěvníky, místní i nás

přespolní, zdarma. Moc se nám líbila podpora místních firem - vínem nás pohostila lokální vinotéka z nedalekého městečka, kávu nám dopřávaly dámy z místní pražírny a maso v občerstvení bylo z místního chovu. Díky tomu všemu dobrému jídlu a pití jsme se brzy dostali do uvolněné nálady a za pár minut začal ceremoniál předávání všech ocenění, která byla v rámci letošního ročníku soutěže udělena a i my jsme si zaslouženě došli pro ocenění, která naše obec získala.

Po ceremoniálu jsme měli možnost vidět několik nápaditých tanečních představení místního tanečního kroužku, kterých se účastnil i pan starosta, a pak následovaly koncerty. Moc jsme si užili koncert kapely Zkrat, kterou jste si měli možnost poslechnout na letošním Novinském mejdanu.

Roprachtice mě nadchly nejen krásnou přírodou a architekturou (obojího máme i my dostatek), ale především pestrým komunitním životem, do kterého se zapojuje většina z bezmála tří set obyvatel. Bylo vidět, že si na organizaci dali roprachtičtí velice záležet, neponechali nic náhodě, ale ani tak nebyla cítit nervozita či napětí, jen pohoda a všichni působili velmi vřelým a přátelským dojmem. A možná to je právě to, co dělá vesnici Vesnicí roku...

Míša Maderová

Opravené studánky

V posledních letech opakovaně nevycházely rozbořky vody v obou studánkách v normách. Jedná se o staré prameny, které byly naposledy upravovány před desítkami let. Objednala jsem kamerovou sondu do obou pramenů a dle záznamu bylo zjevné, že v obou případech jsou trubky poškozené, zanesené a velmi málo průchodné. Nebylo

možné se dostat ani k samotným prameništím. Oba prameny bylo tedy třeba zcela zrekonstruovat, dostat se až k prameništím a od nich vodu svést novými nerezovými trubkami. Rovněž okolí studánek si již zasloužilo úpravy. Okolí studánky u koupaliště se opravovalo v roce 2024. Oba prameny a okolí pramenu u hlavní silnice

v dolní části obce se opravovaly během letošního léta. K mé velké radosti vyšly rozbořky vody po opravě v obou případech nezávadně a obě místa se věřím, příjemně proměnila. Posuďte sami dle přiložených fotografií.

Starostka

Foto: Studánka u Lacinů (stav před a po rekonstrukci)

Foto: Studánka u rybníka (stav před a po rekonstrukci)

Biskup Stanislav Příbyl zavítal na letošní pouť v Kryštofově Údolí

Letošní pouť v Kryštofově Údolí měla opravdu výjimečného hosta. Poutě, která se konala 25. - 27. července, přivítala litoměřického biskupa Stanislava Příbyla, který svou přítomností dodal celé akci slavnostní a neopakovatelný nádech.

Otec biskup sloužil v neděli poutní mši svatou v kostele sv. Kryštofa a žehnal také

dobrému dílu – budoucí soše sv. Kryštofa, která se postupně vynořuje z pískovcového bloku před vchodem do areálu kostela a hřbitova. Biskup Stanislav Příbyl, který je mezi věřícími velmi oblíbený, se aktivně zapojil do dění, setkal se s místními farníky i návštěvníky a svou přítomností podpořil komunitního ducha celé akce. Mnoho místních občanů, kteří se zúčastnili poutní

mše, mi říkalo, že je překvapilo, jaký je náš biskup milý, otevřený a příjemně civilní. S otcem biskupem jsem měl nedávno pracovní setkání, při kterém na naši pouť v dobrém vzpomínal, ocenil nejen malebnost obce, ale hlavně příjemnou atmosféru, která zde navzdory bleskovým povodním panovala. Prý je cítit, že jako obec dokážeme „držet pohromadě“ a do Kryštofova Údolí se bude rád vracet.

Přítomnost takto významného církevního hodnostáře svědčí o tom, že tradice a poutní setkání, jako je to naše, mají stále hluboký smysl a podporu. Děkujeme panu biskupovi Stanislavu Příbylovi za jeho návštěvu a těšíme se, že ho v budoucnu v Kryštofově Údolí opět přivítáme – třeba při příležitosti žehnání praporu našich dobrovolných hasičů...

Jakub Jan Disman,
administrátor in materialibus
ŘMK farnost Kryštofovo Údolí

P.S. Asi bych měl správně našeho biskupa v souladu s etiketou titulovat „Jeho Excellence Mons. ThLic. Ing. Stanislav Příbyl, Th.D., CSsR, biskup litoměřický“, ale to bych asi dostal „za uši“, jak jste měli možnost poznat, náš otec biskup si na nějaké excellence „zaplatřánbůh“ opravdu nepotrpí...

Hospodské kvízy

Září je tu a společně s ním jsme odstartovali Ligu hospodských kvízů. Hospodské kvízy se v naší krásné vesnici těší velké oblibě, a proto jsme se s pravidelnými účastníky domluvili a připravili Ligu hospodských kvízů. Liga bude probíhat od září 2025 do června 2026. Každý měsíc nové kolo, nové otázky, noví vítězové. V každém kole kvízů se naši soutěžící můžou těšit na všelijaké otázky: od obecních kuriozit a historie přes sport a kulturu až po ty úplně šílené,

u kterých budete přemýšlet: „Tohle vážně existuje?“

V každém kole budou soupeři sbírat body do celkového ligového žebříčku a motivace na vítězství je opravdu veliká! Máme ještě volné místo, pokud by se k nám chtěl přidat ještě další tým a poměřit tak své znalosti a schopnosti se zbytkem týmů, stačí nám napsat a my Vás dopíšeme. A nebojte se, ač máme termíny na celý rok dopředu a nějaký

termín se Vám nehodí, tak Vás rádi uvidíme u stolu, i když se nechcete účastnit celé ligy. Děláme to pro Vaše pobavení a také pro provětrání mozkových závitů. Těšíme se na vás u stolu, až nám budete odpovídat, kdo objevil Ameriku (Kolumbus to fakt nebyl!).

Kvízům zdar!

Za KOS
Kateřina Antoňová

Novinky z Kryštofoúdolského spolku KOS

Milí sousedé,

KOSácké léto je hlavně o pouti, která je pro náš spolek formou sebe prezentace a také formou, jak si vydělat nějaké kačky na akce budoucí. Letos, ač byla pouť kvůli povodni kratší, se nám v tomto směru docela dařilo, i tak by ale naše akce nešly realizovat bez stálých sponzorů, kterými jsou kromě obce Kryštofovo Údolí i Bruno Rašík, Honza Adam či Luboš Franců. Nejde o to, abychom do akcí cpali co nejvíc peněz, je to spíš o tom, aby byla nastavena nějaká kvalitativní laťka a aby děti i dospělí na našich

soutěžích mohli získávat kvalitní a smysluplné ceny a ne jen zbytečnosti, na které se jim bude doma prášit. Moc děkujeme, že nám pomáháte!

Bez koho by to taky nešlo, to jsou naši muži, kteří nás podporují a když kvůli spolku nejsme doma, vaří obědy, večere a když mohou, pomáhají, kde můžou. Co jim taky zbývá, že... :-)) A největší DÍKY patří Oldovi Antoňovi, který pro náš spolek obětavě vyrobí a zařídí i nemožné.

Máme za sebou úspěšný druhý ročník Údolské kopačky, jejíž organizace se opět bravurně zhostil Honza Žák. Turnaj, ve kterém se utkalo pět týmů, vyhrál tým Pavla Fischera. Gratulujeme!

Na podzim nám startuje Liga hospodských kvízů, kterou mají na starosti děvčata Antoňovy a také nás čeká Blešák, který se uskuteční v sobotu 11. října od 9 hodin opět u obecní stodoly. Za pár týdnů po Blešáku následuje Dušičková stezka, kterou organizujeme spolu s Mraveništem a která měla loni velký úspěch. I letos se k ní bude

vázat zajímavý příběh týkající se Kryštofova Údolí a děti nám zase rozsvítí hřbitov desítkami lucerniček. Dušičková stezka je taková moje srdečná záležitost, je krásná, tajemná a do detailů vyladěná, ale je to akce, která je velmi náročná na počet lidí, a tak pokud byste měli zájem nám s ní pomoci, budeme velmi rádi! Hlásit se můžete na tel.

724 276 817 (nejlépe SMS). A kdo váháte, zda ji s dětmi navštívit, vezte, že naše stezka je spíš o tajemnu, než o strašení, takže se není čeho bát. Nebo možná jen maličko...

No a pak je před námi ještě krásné zahájení adventu, na který chystáme stánek

se samými dobrotami na zahřátí. Máte se opravdu nač těšit a my se těšíme na vás!

Přejeme vám krásné podzimní dny,

Za KOS
Míša Maderová

Zprávy z Mraveniště

Milí Údolští,

máme za sebou zajímavé a aktivní léto, kdy jsme krom dvou týdnů měli stále otevřeno.

Stihli jsme dva příměstské tábory, na kterých jsme se viděli s více než čtyřiceti dětmi. A teď již vyhlížíme prázdniny podzimní,

kdy budeme pořádat příměstský tábor pro děti z Údolí i mimo něj.

V září jsme v Mraveništi přivítali dvanáct školkáčků a nově se nám také schází osm školáků v domácí učebně.

Začátkem října otevíráme zájmové kroužky. V pondělí je to Sportovní kroužek se zaměřením na orientační běh, v úterý Výtvarný kroužek pod taktovkou Terky Havlíčkové a ve středu budou děti jezdit na koně k panu Havlákov. Více informací najdete na našich webových stránkách (www.mraveniste-ku.cz) či na telefonním čísle 731 615 620.

Krom toho plánujeme také tematické víkendové akce pro děti, odpolední tvořivá setkávání, večery s plátny a vínem a mnoho dalšího.

Těšíme se na setkání s Vámi při zmiňovaných příležitostech či na Dušičkové stezce, kterou pro Vás spolu s KOSEM chystáme.

Za tým Mraveniště,
Pavla Svoboda.

Novinky z SDH Kryštofovo Údolí

Vážení spoluobčané,

prázdniny jsou za námi a nastal čas podělit se o novinky z činnosti SDH Kryštofovo Údolí.

Poslední květnový víkend naši hasiči postavili část Jírova betlému pro plánovanou soutěž Vesnice roku, do které se naše obec po dlouhých letech opět přihlásila. Porotě jsme představili svou činnost a věříme, že jsme tak přispěli k úspěchu, kterého naše vesnice s prezentací dosáhla.

Dětský den letos proběhl ve spolupráci s KOS, MŠ Mraveniště, obcí a Muzeem betlémů na téma Piráti. Začátek akce provázal silný déšť, který našťastí brzy ustal, a program mohl pokračovat podle plánu. Děti v pirátských kostýmech plnily různé úkoly za zlaťáky, které pak směnily za krásné ceny. Děkujeme SDH Chrástava, jež dorazila s ukázkou nejmladších hasičů na téma „IZS – důležitá čísla“ a díky cisterně pomohla vytvořit obrovské množství pěny, která děti na desítky minut zabavila.

V červnu proběhla pravidelná údržba techniky a montáž nového hliníkového oplechování střechy výjezdového automobilu, čímž jsme získali nový úložný prostor. Dorazila také opravená požární stříkačka PS12. Došlo i k přestavbě regálů v garáži a výrobě pracovního stolu.

Každoroční soutěž – Memoriál Evy Novotné, pořádaný tentokrát v Bílém Kostele – jsme si nemohli nechat ujít. Díky skvělým výkonům jsme si odvezli krásné druhé místo.

Pouťový víkend se i letos nesl ve znamení vylepšení. Nové cedule, lépe označená parkoviště a ukončení autobusové linky před obcí, vedly ke znatelnému snížení provozu v centru a celá pouť probíhala klidně – až do odpoledne, kdy naši vesnici zasáhla blesková povodeň.

Díky protipovodňovému plánu jsme dokázali rychle zareagovat a minimalizovat škody. Následovala několikahodinová akce: vyprošťování aut z parkoviště, odsávání vody

ze sklepů, rozvoz protipovodňových pytlů a čištění propustků. Voda naštěstí opadla stejně rychle, jako stoupla, přesto byly škody na obecním i soukromém majetku značné, zejména na mostech a korytě v Novině.

Následně byla svolána protipovodňová komise, která rozhodla o zrušení nedělního programu. V následujících týdnech

probíhalo čištění koryta těžkou technikou Povodí Labe. Naši hasiči byli celou dobu k dispozici a odstraňovali stromy, nálety a další překážky, které povodeň zanechala.

Začátkem srpna jsme navštívili firmu Velebný a Fam, kde proběhly poslední úpravy slavnostního praporu naší jednotky. Prapor dotáhli k dokonalosti – velký dík

patří Janě Blažkové, Lence Novotné, Leoši Řehákovi a Liboru Čechovi.

Zúčastnili jsme se také předávání cen v soutěži Vesnice roku, které se konalo v Roprachticích.

Novinský mejdan, akce, na kterou se každý rok velmi těšíme, opět nadchl soutěží v přetahování hasičskou hadicí. Letos byla účast ve všech kategoriích opravdu hojná. Je radost vidět, jak se pod nádherným Novinským viaduktem potkávají lidé z celé vesnice.

Dovolte mi ještě malou vsuvku z požární prevence:

Blíží se zima, a proto nezapomeňte na pravidelné čištění a kontrolu komínů. Uvnitř se totiž usazují saze a dehtové látky, které mohou při topení snadno vzplanout. Čistý komín je základem bezpečného domova.

Závěrem děkuji všem, kteří pomáhají nejen ve sboru, ale i při přípravách jakékoli akce. Obec je taková, jakou si ji společně vytvoříme – a já jsem rád, že mohu být součástí té naší.

Ondřej Loukota,
velitel JSDH

Budko, budko, kdo v tobě přebývá?

Možná jste si všimli, že se na sloupku před farou objevila dřevěná budka se zvláštním symbolem. Tento symbol, známý jako mušle sv. Jakuba, se stal symbolem poutníků, kteří putují do španělského města Santiago de Compostela, kde jsou uloženy ostatky svatého Jakuba Staršího, jednoho z dvanácti apoštolů.

Původ spojení svatého Jakuba a mušle není zcela jasný a opírá se o několik legend a historických vysvětlení. Podle legendy z 12. století projížděl krajinou rytíř zrovna ve chvíli, kdy ostatky svatého Jakuba vydávaly oslňující záři. Kůň se zázračného úkazu polekal a nekontrolovaně se začal řítit tak, že i s rytířem skončil v moři. Rytíř se však

podařilo zachránit, a brzy se na břehu ocitl od hlavy k patě pokrytý mušlemi. Pro křesťany se tak mušle stala symbolem záchrany života. Mušle však také byla v křesťanství od nepaměti symbolem křtu, protože se používala k nabírání vody. Pro poutníky do Santiaga tak mohla představovat symbol znovuzrození a očištění od hříchů, které mělo přijít po dokončení pouti. Mušle hřebenatky byla ve středověku volně dostupná na pobřeží Galicie, kam poutníci na konci své pouti dorazili. Poutníci ji používali jako nádobu na pití nebo na jídlo, což z ní činilo praktický nástroj na cestách. Bylo to také jakési „poutní osvědčení“ o tom, že člověk skutečně dorazil až na konec cesty a mohl ji nosit jako důkaz své pouti. Hřebenatka byla také ve středověku oblíbeným suvenýrem a obchodním artiklem, který si poutníci kupovali v Santiagu de Compostela. Tyto mušle, často z cínu nebo kovu, se prodávaly přímo v atriu katedrály. Nosit ji na klobouku nebo plášti byl znak toho, že člověk úspěšně dokončil pouť.

Dnes je mušle hřebenatky nejen symbolem Svatojakubské stezky, ale také jejím praktickým označením. Žlutá mušle na modrém podkladu (nebo prostě jen mušle) je univerzální značkou, která poutníky navádí po celé Evropě, ať už na cestě pěšky, na kole, nebo na koni. Kromě toho je i poznávacím znamením mezi samotnými poutníky, což

podporuje pocit sounáležitosti a společné cesty.

Svatojakubská stezka, známá také jako Camino de Santiago, je síť poutních cest vedoucích do španělského Santiaga de Compostela. Její kořeny sahají až do středověku a dodnes poutníci z celého světa putují po těchto trasách za duchovním poznáním, dobrodružstvím i poznáním evropského kulturního dědictví. Jednou z významných větví je tzv. žitavská větev, která spojuje německou Žitavu (Zittau) s českým územím a navazuje tak na širší evropskou síť těchto cest. Právě na této „žitavské větvi“ Svatojakubské stezky leží naše obec.

Každý poutník, který se vydá na cestu by si měl obstarat průkaz poutníka, tzv. Credencial, který slouží jako oficiální doklad, že je člověk poutníkem, a během své cesty do něj každý poutník sbírá razítka (sellos) z míst, kudy prochází. Razítka může získat v kostelech, poutnických ubytovnách, ale i v restauracích, obchodech a na radnicích nebo farách. Tato razítka jsou nejen krásnou vzpomínkou, ale slouží i jako záznam o cestě. Bez Credencialu se poutník neubytuje v církevních nebo obecních ubytovnách, které nabízejí levné ubytování nebo ubytování za dobrovolný příspěvek. Orazítkovaný Credencial je jako důkaz také

potřebný k získání Compostely, tedy oficiálního osvědčení o absolvování pouti, které poutník získá na konci své cesty v Poutnické kanceláři v Santiagu de Compostela. Je to latinský dokument, který potvrzuje vykonání pouti z náboženských nebo duchovních důvodů a splnění minimální požadované vzdálenosti 100 km pěšky nebo na koni nebo 200 km na kole.

V naší nové „Svatojakubské budce“ naleznou nejen poutníci dvě razítka – razítko Svatojakubské stezky a také razítko s logem obce, dále jsou zde drobné informační materiály o obci a také žitavské větvi Svatojakubské stezky. Doufejme, že budka bude dlouho

sloužit poutníkům a turistům. Pokud byste měli zájem o více informací, můžete se podívat třeba na webové stránky věnované Svatojakubské stezce www.utreia.cz.

Velké díky patří paní starostce za nápad a návrh a hlavně Martinu Blažkovi a Tomáši Gomolákovi za její perfektní zhotovení.

Rozloučím se španělským pozdravem, který znamená „Šťastnou cestu“ a používá se při putování po Svatojakubské stezce – Buen Camino!

Jakub Jan Disman,
administrátor in materialibus
ŘMK farnost Kryštofovo Údolí

Cesta za hasičským praporem

V pondělí 4. srpna jsme ve složení starostka obce Jana Blažková, starostka SDH Lenka Novotná, zástupce velitele SDH Libor Čech a moje maličkost vyjeli okolo 10. hodiny na návštěvu firmy Velebný do Ústí nad Orlicí, kam jsme dorazili ve 13 hod. Přijeli jsme dojednat podobu, rozměry, termín dodání a cenu slavnostního hasičského praporu.

Po vzájemném představení a nezbytné kávě nás zástupkyně zhotovitele seznámila s nabídkami firmy. Nebylo vůbec lehké vybrat z nekonečného množství sv. Florianů, barevných i černobílých, hasičích vodou z vědra objekty kostela, kapličky či chaloupky, nebo držících na objektu jen ochrannou ruku.

Vybrali jsme i žerď se zlatou špičkou, podstavec pod prapor i rukavice pro praporečníka a jeho pobočníky, ochranné návleky na prapor i jeho kopii.

Protože stále neznáme skutečný rok založení sboru, domluvili jsme odklad vyšití data. Dle německé kroniky bychom mohli příští rok slavit již 152. výročí. Termín dodání praporu je duben 2026. Cena za prapor s příslušenstvím je rovněž stanovena. Na prapor stále běží veřejná sbírka hasičů a občanů, chybějící částku snad doplatí obec (záleží na rozhodnutí zastupitelů). Příští rok by bylo hezké, kdyby se mohl o pouťové neděli po mši před kostelem nový hasičský prapor posvětit.

Na závěr jednání jsme si prohlédli dílnu. Práce je to vskutku namáhavá a zodpovědná, firma dodává své výrobky do celé Evropy.

Po 15. hodině jsme se rozloučili a do Údola jsme dojeli po 18. hodině. Chci věřit že jsme odvedli zodpovědnou práci

Leoš Řehák

Dotazník spokojenosti s internetovým připojením

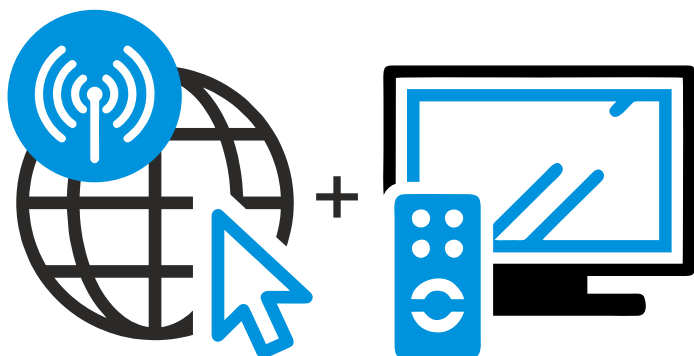
Obec Kryštofovo Údolí zvažuje uskutečnit na území obce výstavbu optické sítě umístěním podzemního či nadzemního vedení, a proto by nás velmi zajímal váš názor.

Vyplněné dotazníky můžete vhazovat do schránky na obecním úřadě, popř. posílat e-mailem na info@kudoli.cz.

Přenos dat optickým kabelem

- a) Bych nevyužil, jsem spokojen se stávajícím stavem
- b) Zvažoval bych změnu
- c) Bych určitě využil

Uved'te, ve které části Kryštofova Údolí bydlíte, popř. č. p. a další postřehy:

Děkujeme za váš čas

Z Údolské kroniky 1936

Kaple svatého Kryštofa

Aby se zabránilo rozpadu, musela být kaple renovovaná už v letech 1850 a 1921. Proto přikročila místní organizace německého horského spolku v loňském roce k renovaci. Byly obnoveny spáry, venkovní zdi vyspraveny cementovým mlékem a modřínová vrátka byla opatřena železnou mříží. Náklady 700 Kč poskytli dobrovolné sbírky a spolek. Kaplička zde stojí od konce 17. století a sloužila obyvatelům, kteří zde klečeli a modlili se ke svému patronu za uzdravení a hledali pomoc ve svých starostech a utrpení.

Nezaměstnanost

V roce 1935 obdrželo 60 nezaměstnaných od státu potravinové lístky. 30 osob dostalo podporu od odborových organizací.

Sudetoněmecká svépomoc

Místní organizace svépomoci svazu Němců darovala 614 Kč hotovosti, potraviny v hodnotě 114,60 Kč a věci v hodnotě 110 Kč.

Rozpočet obce na rok 1936

Potřeby obce 34 113 Kč, škola 9 214 Kč, celkem 43 327 Kč. 20 908 Kč je pokryto obcí, zbytek pokryje 50% daň z nemovitosti a 200% dalších daní

Sčítání hospodářských zvířat

166 ks hovězího dobytka (4 býci, 3 volí, 118 krav, 41 telat), 10 koní, 40 prasat a 254 koz.

Textilka Hamrštejn

945 stavů firmy Schwab bylo v letech 1934 až 1935 zlikvidováno. 263 stavů bylo prodáno do Jugoslávie, Bulharska, Rumunska a Litvy, 385 stavů a anglický parní stroj byly prodány do starého železa. V současnosti je zde jen 297 stavů, 6 mykacích strojů je odesláno do Maďarska a jelikož se ani na budovách nekoná žádná údržba, stává se tento provoz druhou ruinou Hamrštejna.

Neštěstí

Při kácení buku na Ovčím vrchu proti železniční stanici Andělská Hora přišel o život sedmadvacetiletý Rudolf Taude. Měl před svatbou.

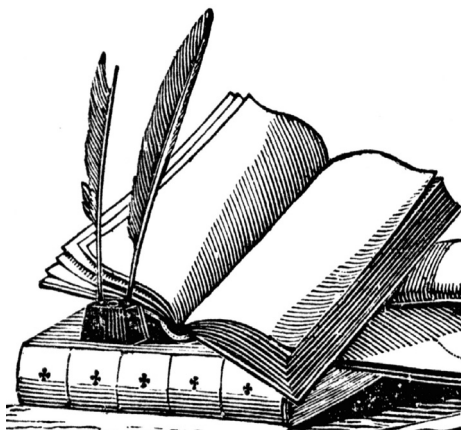
Konzum

V letech 1929 až 1930 měl konzumní spolek obrát 866 967 Kč, v letech 1934 až 1935 činil 656 890 Kč, tj. snížení obrátu o téměř 25%.

Stejně snížení vykazují ostatní podnikatelé - hostinští, stavitelé apod. Je to důsledek hospodářské krize.

Eduardův buk

Eduardův buk měl průměr 1,46 m, obvod 4,60 m. V roce 1933 byl poškozen vlivem počasí, dětskýma rukama zapálen a v roce 1935 vichřicí rozlomen. Z větví bylo získáno 4 m³ dřeva. V roce 1935 byl vysazen buk nový, který byl opět pojmenován po hraběti Eduardu Clam-Gallasovi.

Obecní projekt

24. února 1936 na přání Sudetoněmecké strany svolala obec do hostince U Clamova Švýcarska schůzi, na které se projedná koupě domu č. p. 170 (starého Jakschova mlýna). Referuje o tom stavitel Rudolf Luh z č. p. 60. Doporučuje mlýn zakoupit za 60 tisíc Kč. Na další schůzi 27. února 1936 radní Friedrich Löwenfeld doporučuje objekt zakoupit a učinit z něj obecní dům, kde bude i kancelář zastupitelů. Náklady na přestavbu odhaduje na 96 400 Kč. (Jakschův mlýn stával za domem pana Holuba, č. p. 170, zbořen byl zřejmě po povodních v roce 1948).

Den dětí

21. května uspořádala Mateřská poradna v Údolí spolu s německou okresní péčí o mládež Chrastava za krásného počasí dětský den s průvodem obcí. Ve 13 hodin vyšel průvod z Noviny k hostinci U Dobré naděje (č. p. 168), pak zpět k hostinci U Zlaté hvězdy (č. p. 214). Slavnostně ozdobeny květinami a barevnými fábory šly děti v průvodu s jízdními koly, koloběžkami, kočárky s panenkami, cikánským vozem s cikány a autíčky. Doprovázeli je turisté v krojích apod. 15 muzikantů jim k tomu zdarma vyhrávalo. Brzy se na zahradě U Zlaté hvězdy rozproudila živá zábava,

pečovatelka Paula Hast předvedla s dětmi různé hry a děti přednesly i básně. Paní doktorka Kreutzer z Chrastavy zazpívala dvě krásné písně, poté následovala bohatá tombola, do které přispěly liberecké firmy Haas Werke, Körber, Meisner a Ulrich a obyvatelé obce. Výtěžek z akce činil 974,65 Kč, výdaje 440,10 Kč, takže 534 55 bylo převedeno na účet místní Mateřské poradny. Velké uznání za práci, kterou věnovali pro zdařilý průběh slavnosti patří faráři Egerevi, učitelu Königovi z Noviny a revírnímu správci Richterovi.

Mapa

V letošním roce byla do kroniky vlepena mapa, do které zakreslil Friedrich Löwenfeld vnější hranice obce.

Hasiči

28. června byl za slunečného počasí zahájen 51. župní den hasičského svazu č. 63 na pozemku, který dal hasičům k dispozici pan Wenzel Scholze z č. p. 28. Za 50 let působení u hasičů získal pan Wenzel Walter od svazového předsedy Josefa Thieleho čestné uznání za přítomnosti členů německého tělocvičného spolku a pěveckého spolku Liederkranz, dělnického tělocvičného a kulturního spolku a hudebníků Herknera a Kommerse. V neděli ráno v 5 hodin prošla hudba pana Herknera obcí, zahrála obyvatelům budíček a v 8 hodin byl proveden požární útok na dům č. p. 74. K tomu účelu byl poprvé předveden vlečný vůz, který vyrobil místní kovář Anton Richter z č. p. 102 (Markesovi) za 2 500 Kč. Poté proběhla od 9 hodin v hostinci U Clamova Švýcarska slavnostní schůze za přítomnosti členů a zástupců okolních sborů. Ve 13:30 vyšel slavnostní průvod, který zastavil u pomníku padlých v 1. světové válce. Minutou ticha a zpěvem písně Dobrým kamarádům uttili památku padlých. Odpoledne pak probíhala hojně navštěvená slavnost, která pokračovala ještě v pondělí a vynesla hasičskému spolku 102 Kč zisku. Spolek má v současné době 51 aktivních členů, 9 členů v záloze a 125 přispívajících členů.

100 let kroniky

Na podnět úřadu začala obec v roce 1836 vést obecní kroniku - k zaznamenávání událostí a pro poučení budoucích generací. Prvním kronikářem byl v letech 1836 až 1850 Wenzel Richter z domu č. p. 18. Od té doby se vystřídal 11 kronikářů. Nyní ji od roku 1932 píše Josef Plachta z č. p. 49.

Kříž obecního lesa

Prostranství před vstupem do obecního lesa se říkalo Kreuzhübel. 19. července 1936 tam nechal hajný Gustav Hergesel z č. p. 97 postavit a vysvětit dřevěný kříž obecního lesa. Kříž vyrobil Alfred Werfel z č. p. 94 a ozdobil jej malíř pokojů Max Hauser z č. p. 145. Po odpolední mši šli lidé průvodem ke kříži, který vysvětil farář Egerer. Hajný jej nechal postavit pro své křesťanské smýšlení a lásku k vlasti a zároveň založil účet s 250 Kč v místní Raiffeisenkasse, který slouží k udržování památky s podmínkou, že na údržbu se použijí pouze peníze z úroků.

Návštěva prezidenta Beneše

19. srpna navštívil německá města Reichenberg a Gablonz (Liberec a Jablonec nad Nisou) prezident Edvard Beneš. Byla to jeho první návštěva severních Čech. S jásotem a vlajkoslávou jej přivítalo 1000 lidí z města a okolí. Slavnostně tak přijel prezident do německy mluvící oblasti a jeho metropole Liberce. Na schodech radnice jej přivítal starosta města senátor Kostka a zastupitel okresu. V hodinovém projevu vysvětlil prezident svůj postoj k vnitřní a zahraniční politice státu. Je přesvědčen, že si Češi a Němci v jednom státě brzy porozumí, navzdory hospodářské krizi, která postihla zejména zdejší textilní a sklářský průmysl. Vláda nasadí na podzim všechny síly k porážce nezaměstnanosti a podpoří zejména zdejší postižené oblasti. Jeho řeč byla odměněna dlouhým bouřlivým potleskem. Poté navštívil prezident výstaviště a po společném obědě s představiteli města v hotelu Zlatý lev navštívil několik škol ve městě. V 15:30 pak odjel s doprovodem do Jablonce nad Nisou.

Znehodnocení měny

8. října byla již podruhé devalvována koruna. K poslední devalvaci ze 17. února 1934 má jen třicetiprocentní hodnotu. Je naděje že devalvace přispěje ke zvýšení exportu zejména průmyslových výrobků.

Pronájem honitby

Obecní honitba byla pronajata od 1. února 1937 do 31. ledna 1943 panství

Grabštejn za 2000 Kč ročně. Rybolov v obci byl pronajat od 1. 1. 1937 do 31. 12. 1942 Edwinu Luhovi, hostinskému z č. p. 126 (U Uhlířů) za 1000 Kč ročně.

Zmije

Ani v tomto roce nebylo výjimkou, že se před domy po silnici plazily zmije. Na obecním úřadě bylo odevzdáno 466 usmrčených zmijí.

Krize

Krize stále pokračuje. Na 100 českých nezaměstnaných evidujeme 311 nezaměstnaných v německy mluvících oblastech.

Rekreanti

V létě dorazilo 35 osob.

Oslava státního svátku

28. října 1936 visely na všech budovách státní vlajky. V 8 hodin ráno byla v kostele sloužena mše zakončená zpěvem státní hymny v německém jazyce. V 10 hodin pak v hostinci U Clammova Švýcarska proběhlo slavnostní zasedání ke státnímu svátku ČSR, kterého se zúčastnili zástupci všech spolků. Učitel Max Tschiedel připomněl zásluhy T. G. Masaryka, Edvarda Beneše a Milana Rastislava Štefánika o vybudování demokratického státu na území válkou postižené země. Připomněl slova Edvarda Beneše v Liberci, že budujeme stát, ve kterém všechny národy v něm žijící najdou rovnoprávné podmínky pro svůj rozvoj v míru. Pěvecký sbor pak zapěl hymnu, po které představený obce Reinhold Scholze poděkoval za hojnou účast a v 11.15 zasedání ukončil.

Válka

Po roce bojů skončila Halsko-Habešská válka obsazením celého území Itálií. Na území Španělska vypukla občanská válka mezi nacionalisty a komunisty. Na obou stranách fronty bojují i zahraniční dobrovolníci.

Zloději

V noci z 16. na 17. července byly v hostinci Engel (objekt dnes již nestojí) ukradeny

uzeniny a likéry v hodnotě 400 Kč. V noci z 16. na 17. září bylo v hostinci U Clammova Švýcarska ukradeno zboží v hodnotě 300 Kč. V konzumu bylo 17. října a 20. listopadu ukradeno máslo, špek, rozinky a víno za 600 a 900 Kč. Z hostince U Zlaté hvězdy v noci 19. listopadu odnesl zloděj Elektrofon v hodnotě 11 tisíc Kč. Pachatelé nebyli dopadení.

Počasí

56 dní sněžilo, 1 den padaly kroupy, 40 dní bylo jasno, 46 dní mlha, 40 dní bouřky, 19 dní vichřice. Nejstudenější den byl 10. února (-17,8°C) a nejteplejší den 18. července (+ 30°C).

Obyvatelstvo

Narozeno bylo 5 dětí, zemřelo 8 osob. V kostele proběhlo 8 sňatků.

Radiopřijímače

V obci je evidováno 84 radiopřijímačů.

Přehled kronikářů obce:

1836 - 1850	Wenzel Richter (č. p. 18)
1850 - 1853	Kilian Ansorge (č. p. 18)
1854	Josef Luh (č. p. 26)
1854	Augustin Scholze (č. p. 21)
1854 - 1861	Stefan Knesch (č. p. 18)
1861 - 1866	Wenzel Posselt (č. p. 26)
1866 - 1871	Augustin Scholze (č. p. 21)
1872 - 1888	Ferdinand Glauz (č. p. 20)
1888 - 1913	Johann Luh (č. p. 44)
1914 - 1918	Josef Placht (č. p. 49)
1919 - 1927	Rudolf Richter (č. p. 82)
1928 - 1931	Max Tschiedel (č. p. 26)
1932	Josef Placht (č. p. 49)

Z důvodu stáří a bez následovníků se slovy „všechno má svůj čas, co ale zůstává jsou vzpomínky“ rozloučil se vydavatel Günther Richter z č. p. 165 se svými čtenáři, a tak i já končím se svými překlady z předválečné kroniky.

S použitím Heimat-Postu č. 158 a 159/2018 Leonhard Řehák

Kastrovaná kočka, spokojený páníček

Před vchodem, na zahradě, u popelnic – právě tam často končí nechtěná kořata. Příběhů o opuštěných kočkách přibývá, stejně jako příspěvků na sociálních sítích, které prosí o pomoc. Přemnožení koček je

téma, které si žádá pozornost veřejnosti, i obcí.

Věděli jste, že průměrná kočka má kořata třikrát do roka? V jednom vrhu bývá kolem

šesti kořat. Kdyby polovina jejich potomků byly zase kočky, kolik kořat by dohromady měly v dalším roce? Nevím, jak vy, ale já už potřebuju kalkulačku. Každopádně odpověď zní: hrozně moc. V České republice

žije kolem 2 milionů koček, z nichž 60 000 je bez domova. Důkazem jsou přeplněné útulky a depozita i v našem okolí. Situaci každoročně zhoršují nové várky nechťených koťat. Právě těch útulky a depozita přijmou kolem 35 tisíc. Každý rok. A nejsou to jen koťata toulavých koček. Do útulků se v drtivé většině případů dostávají koťata koček, které někomu patří. Proč tomu tak je? Spousta majitelů koček a kocourů své svěřence nekastruje. Myslí si totiž, že koťata takzvaně rozdají. Jenže nabídka koťat mnohonásobně převyšuje poptávku. To dokládají inzertní portály, které jen přetékají nabídkami typu „Daruji krásná koťátka do dobrých rukou“. Malá roztomilá klubíčka se často pořízují jako hračka pro děti, které brzy omrzí. Koťata se přitom rozdávají ve věku, kdy ještě nejsou schopna se o sebe postarat. Spousta lidí si řekne: „Je to kočka, ta se o sebe postará“. Jenže očekávat, že si 6týdenní kotě samo uloví potravu nebo najde bezpečný úkryt, je značně naivní. Koťata ponechaná bez dozoru na zahradě často zbytečně umírají pod koly aut, na

podchlazení nebo jako potrava pro dravce. Pokud koťata rozdáváte, ověřujete si, jak se jim v nových domovech daří? Dost o tom pochybuju, protože při počtu koťat, která se každý rok narodí, je člověk rád, že kotě vůbec někomu „udá“. Právě proto každý, kdo podomácku množí koťata, nevědomky přispívá k jejich utrpení. Statistiky hovoří jasně: každé druhé narozené kotě končí na ulici. Potlouká se po vesnicích, živoří u kontejnerů a nebo v opuštěných domech. Trpí hladu, zimou a různými nemocemi, které i roznáší. Z koťat, která bez trvalého přístřeší přežijí, se stávají toulavé kočky. Ty se množí dál a dál a kola přemnožení koček se točí donekonečna.

Přemnožení koček má jednoduché, ale bohužel ne vždy populární řešení – kastraci. Velkou roli hraje neznalost a lhostejnost lidí, i úřadů. Přitom kastrace s sebou nese i finanční výhody. Jen když si spočítáte cenu odchovu jednoho vrhu koťat a srovnáte ji s cenou kastrace, zjistíte, že kastrace se jednoznačně vyplatí. Existují

i kastrační programy, např. Kasprocats nebo Feliti, které na zákrok přispívají. Kastrace kočky nebo kocoura je jednorázová záležitost. Hledání domovů pro desítky nových koťat je starost napořád. Mít doma kastrovanou kočku nebo kocoura je taková pohoda. Nadále loví myši, ale soužití s nimi je mnohem jednodušší. Kocouři neznačkují, neperou se a neriskujete, že je na jejich cestě za milostnými hrátkami srazí auto. Kastrovaná kočka žije déle, protože její organismus není vyčerpáván neustálými porody. A hlavně nemusíte třikrát do roka řešit, kam s koťaty. Bohužel se mezi námi i dnes najdou krutí lidé, kteří koťata topí. Dopouštějí se trestné činnosti, za kterou hrozí dokonce trest odnětí svobody (§ 302 trestního zákoníku 40/2009 Sb.). Stejně tak odložení zvířete za účelem se ho zbavit, je trestný čin. To jsou všechna ta koťata vyhozená v krabici na pole nebo do lesa, v lepším případě ve městě u školy nebo před supermarketem. Takové situace pak musí řešit obec a umístění toulavého zvířete stojí nemalé peníze.

Rozhodnete-li se pro kastraci, dáváte tím najevo, že vám nejen nejsou lhostejná zvířata, ale ani lidé ve vašem okolí. Nikdo nevidí rád kočičí hovínka na dětských hřištích nebo v záhonech soukromých zahrad. Nikdo si nepřeje, aby mu cizí kočka přivedla na svět koťata v dřevníku nebo v kůlně. Nikdo nechce, aby dítě cestou ze školy přineslo domů zblešené nemocné kotě. A noční kočičí vískání během říje k dobrým sousedským vztahům moc nepřispívá. Právě tohle všechno jsou stinné stránky přemnožení koček v České republice. Zvažte kastraci vaší kočky nebo kocoura. Tak co, uděláme společně tenhle krok pro nás pro všechny?

Irena Balcarová

Obec Kryštofovo Údolí proplácí 50% nákladů na kastraci či sterilizaci koček. Stačí přinést na obecní úřad fakturu.

Psí hřiště Hoopers v Kryštofově Údolí

Paní Chlupsová přišla s návrhem zrealizovat v prostoru koupaliště zábavné hřiště pro psy.

Kdo by měl o tuto aktivitu zájem, může mi napsat své podněty na starosta@kudoli.cz.

Hledáme také někoho, kdo by si vzal tuto aktivitu a péči o hřiště na starost.

V případě zájmu obec překážky ráda zakoupí.

Starostka

5 mýtů o kastraci koček

Také si myslíte, že...

1

Kastrace je proti přírodě.

Jezdíte autem a vlakem, užíváte antibiotika, televizi, mobil i operace v narkóze jsou pro Vás samozřejmostí. Nic z toho ale příroda nezná. Stále si myslíte, že kastrace kočky nebo kocoura je výjimka?

2

Máme kocoura. Nás se to netýká.

A víte, že váš kocour může ročně zplodit až 40 koťat? Co s nimi bude, narodí-li se „na ulici“?

3

Kočka má mít před kastrací koťata.

Veterinární praxe prokázala, že opak je pravdou. Nejvhodnější čas na kastraci kočky je před první říjí. Kočka ani kocour ztráty schopnosti rozmnožování neoplakávají, jde o pud daný přírodou.

4

Koťata rozdám známým nebo na inzerát.

Možná někoho ze svého okolí i tentokrát přemluvíte. Možná si kotě vezme neznámý člověk. Co když se k němu ale nebude chovat dobře? Neskončí na ulici? A kam dáte koťata, která neumístíte?

5

Koťata vždycky topíme.

Víte, že tím dle zákona na ochranu zvířat proti týrání 246/1992 Sb. riskujete trest odnětí svobody až na 2 roky? Včasnou kastrací kočky nebo kocoura ušetříte utrpení nechtěných koťat.

**Zeptejte se vašeho veterináře
na kastraci ještě DNES!**

 Kastruj.cz

≈ Kalendář akcí na rok 2025 ≈

28. září

Slavnostní zahájení provozu zvonkohry
(Centrum obce u Hodinové věže)

~

10. října

Malování s vínem
(Obecní hospoda)

~

11. října

Blešák
(u obecní stodoly)

~

12. října

Velkoobjemové kontejnery
(na tradičních místech)

~

18. - 19. října

Crystal Valley - Křišťálové údolí
(Muzeum betlémů)

~

podzim/zima

Hospodské kvízy

~

1. listopadu

Dušíčková stezka

~

29. listopadu

Rozsvícení Jírova betlému, zahájení adventu
(Centrum obce)

~

Workshop: Výroba adventního věnce/betlému
(Muzeum betlémů)

~

5. prosince

Mikulášská nadílka

~

Mikuláš v Muzeu
(Muzeum betlémů)

~

12. prosince

Setkání starostky obce se seniory

~

14. prosince

Adventní koncert
(Kostel sv. Kryštofa)

~

27. prosince

Rybova Česká mše vánoční
(Kostel sv. Kryštofa)

Oprava dvou úseků místních komunikací

V letošním roce jsme opravili dva úseky místních komunikací. Na oba úseky jsme čerpali dotaci z Programu na obnovu venkova, dotačního programu č.2.1 Libereckého kraje. Dokončila se oprava úseku v dolní části obce nad tenisovými kurty

k Laksarům. Na tomto úseku se přidávali dvě lampy veřejného osvětlení, zpevňoval se povrch a ujíždějí svah. Celkové náklady činily 606 663,50 Kč a z dotací jsme čerpali 300 000,- Kč.

Druhým úsekem byl nájezd a část cesty včetně svodnic v místní části Novina k panu Milde. V tomto úseku činily celkové náklady 190 145,- Kč a z dotačního programu jsme čerpali 90 000,- Kč.

Míša Víchová

Foto: Cesta k Laksarům před a po rekonstrukci

Foto: Cesta k panu Milde před a po rekonstrukci

ZPRAVODAJ OBCE KRYŠTOFOVO ÚDOLÍ

vychází každé tři měsíce v nákladu 260 kusů.
Vydává: Obec Kryštofovo Údolí, Kryštofovo Údolí 166, 460 02 Liberec 2
Evidenční číslo: MK ČR E 20264
Kontaktní osoba: Míša Víchová
Sazba: Míša Maderová
Tisk: LIVOX Liberec
Elektronickou verzi zpravodaje najdete na webových stránkách obce

OBCENÍ ÚŘAD, KONTAKTY

Pondělí: 8:00 - 11:30 12:30 - 16:00
Středa: 8:00 - 11:30 12:30 - 17:00
Starostka: Mgr. Jana Blažková, tel.: +420 725 071 046
Místostarosta: Luboš Bělina, tel.: +420 608 741 074
Referentka: Michala Víchová, tel.: +420 722 634 282
e-mail: info@kudoli.cz
web: www.krystofovoudoli.eu

Na tomto vydání zpravodaje se podíleli: Míša Víchová, Luboš Bělina, Míša Maderová, Pavla Svoboda, Jakub Jan Disman, Jana Blažková, Leonhard Řehák, Ondřej Loukota, Kateřina Antošová, Lenka Antošová, Irena Balcarová
Fotografie: Matyáš Gál, Jana Blažková
Máte-li náměty na zajímavá témata, která by mohla Vaše sousedy oslovit, budeme rádi, když i Vy napíšete do obecního zpravodaje článek. Vítáni jsou všichni pravidelní i nepravidelní přispěvatelé.